

Ilias 1

- [1] μῆνιν ἄειδε θεὰ Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος
[2] οὐλομένην, ἣ μυρὶ' Ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκε,
[3] πολλὰς δ' ἰφθίμους ψυχὰς Ἄϊδι προΐαψεν
[4] ἡρώων, αὐτοὺς δὲ ἐλώρια τεῦχε κύνεσσιν
[5] οἷωνοῖσί τε πᾶσι, Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή,
[6] ἐξ οὗ δὴ τὰ πρῶτα διαστήτην ἐρίσαντε
[7] Ἀτρεΐδης τε ἄναξ ἀνδρῶν καὶ δῖος Ἀχιλλεύς.
[8] τίς τ' ἄρ σφωε θεῶν ἕριδι ξυνέηκε μάχεσθαι
[9] Λητοῦς καὶ Διὸς υἱός· ὃ γὰρ βασιλῆϊ χολωθεὶς
[10] νοῦσον ἀνὰ στρατὸν ὄρσε κακὴν, ὀλέκοντο δὲ λαοί,
[11] οὐνεκα τὸν Χρῦσην ἠτίμασεν ἀρητῆρα
[12] Ἀτρεΐδης· ὃ γὰρ ἦλθε θεὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν
[13] λυσόμενός τε θύγατρα φέρων τ' ἀπερείσι' ἄποινα,
[14] στέμματ' ἔχων ἐν χερσὶν ἐκηβόλου Ἀπόλλωνος
[15] χρυσέῳ ἀνὰ σκῆπτρῳ, καὶ λίσσετο πάντας Ἀχαιοῦς,
[16] Ἀτρεΐδα δὲ μάλιστα δύω, κοσμήτορε λαῶν·
[17] Ἀτρεΐδαι τε καὶ ἄλλοι εὐκνήμιδες Ἀχαιοί,
[18] ὅμῃν μὲν θεοὶ δοῖεν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
[19] ἐκπέρσαι Πριάμοιο πόλιν, εὖ δ' οἴκαδ' ἰκέσθαι·
[20] παῖδα δ' ἐμοὶ λύσαιτε φίλην, τὰ δ' ἄποινα δέχεσθαι,
[21] ἀζόμενοι Διὸς υἱὸν ἐκηβόλον Ἀπόλλωνα.
[22] ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐπευφήμησαν Ἀχαιοὶ
[23] αἰδεῖσθαι θ' ἱερῇα καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα·
[24] ἀλλ' οὐκ Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι ἦνδανε θυμῷ,
[25] ἀλλὰ κακῶς ἀφίει, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλε·
[26] μή σε γέρον κοίλῃσιν ἐγὼ παρὰ νηυσὶ κιχείω
[27] ἢ νῦν δηθύνοντ' ἢ ὕστερον αὖτις ἰόντα,
[28] μή νύ τοι οὐ χραίσμη σκῆπτρον καὶ στέμμα θεοῖο·
[29] τὴν δ' ἐγὼ οὐ λύσω· πρίν μιν καὶ γῆρας ἔπεισιν
[30] ἡμετέρῳ ἐνὶ οἴκῳ ἐν Ἄργεϊ τηλόθι πάτρης
[31] ἰστὸν ἐποικομένην καὶ ἐμὸν λέχος ἀντιώωσαν·
[32] ἀλλ' ἴθι μή μ' ἐρέθιζε σαώτερος ὥς κε νέηαι.
[33] ὥς ἔφατ', ἔδεισεν δ' ὁ γέρον καὶ ἐπείθετο μύθῳ·
[34] βῆ δ' ἀκέων παρὰ θῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης·
[35] πολλὰ δ' ἔπειτ' ἀπάνευθε κιὼν ἤρᾱθ' ὁ γεραῖος
[36] Ἀπόλλωνι ἄνακτι, τὸν ἡύκομος τέκε Λητώ·
[37] κλυθὶ μευ ἀργυρότοξ', ὃς Χρῦσην ἀμφιβέβηκας
[38] Κίλλάν τε ζαθέην Τενέδοιό τε Ἴφι ἀνάσσεις,
[39] Σμινθεῦ εἴ ποτέ τοι χαρίεντ' ἐπὶ νηὸν ἔρεψα,
[40] ἢ εἰ δὴ ποτέ τοι κατὰ πῖονα μηρί' ἔκηα
[41] ταύρων ἢ δ' αἰγῶν, τὸ δέ μοι κρήνην ἐέλδωρ·
[42] τίσειαν Δαναοὶ ἐμὰ δάκρυα σοῖσι βέλεσσιν.
[43] ὥς ἔφατ' εὐχόμενος, τοῦ δ' ἔκλυε Φοῖβος Ἀπόλλων,
[44] βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρῆνων χωόμενος κῆρ,
[45] τόξ' ὦμοισιν ἔχων ἀμφηρεφέα τε φαρέτρην·
[46] ἔκλαγξαν δ' ἄρ' οἵστοι ἐπ' ὤμων χωόμενοι,
[47] αὐτοῦ κινηθέντος· ὃ δ' ἦϊε νυκτὶ ἑοικώς.
[48] ἔζετ' ἔπειτ' ἀπάνευθε νεῶν, μετὰ δ' ἰὸν ἔηκε·
[49] δεινὴ δὲ κλαγγὴ γένητ' ἀργυρέοιο βιοῖο·

[50] οὐρήας μὲν πρῶτον ἐπώχετο καὶ κύνας ἀργούς,
[51] αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτοῖσι βέλος ἔχεπευκὲς ἐφειῖς
[52] βάλλ'· αἰεὶ δὲ πυραὶ νεκύων καίοντο θαμειαί.
[53] ἐννῆμαρ μὲν ἀνὰ στρατὸν ὦχετο κῆλα θεοῖο,
[54] τῇ δεκάτῃ δ' ἀγορὴν δὲ καλέσσατο λαὸν Ἀχιλλεύς·
[55] τῷ γὰρ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη·
[56] κήδετο γὰρ Δαναῶν, ὅτι ῥα θνήσκοντας ὀρᾷτο.
[57] οἳ δ' ἐπεὶ οὖν ἤγερθεν ὁμηγερέες τε γένοντο,
[58] τοῖσι δ' ἀνιστάμενος μετέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
[59] Ἀτρεΐδῃ νῦν ἄμμε παλιμπλαγχθέντας οἶω
[60] ἄψ ἀπονοστήσειν, εἴ κεν θάνατόν γε φύγοιμεν,
[61] εἰ δὲ ὁμοῦ πόλεμός τε δαμᾷ καὶ λοιμὸς Ἀχαιοῦς·
[62] ἀλλ' ἄγε δὴ τινα μάντιν ἐρείομεν ἢ ἱερῇα
[63] ἢ καὶ ὄνειροπόλον, καὶ γάρ τ' ὄναρ ἐκ Διὸς ἐστίν,
[64] ὅς κ' εἴποι ὅ τι τόσσον ἐχώσατο Φοῖβος Ἀπόλλων,
[65] εἴτ' ἄρ' ὃ γ' εὐχολῆς ἐπιμέμφεται ἢ δ' ἐκατόμβης,
[66] αἶ κέν πως ἀρνῶν κνίσσης αἰγῶν τε τελείων
[67] βούλεται ἀντιάσας ἡμῖν ἀπὸ λοιγὸν ἀμῦναι.
[68] ἦτοι ὃ γ' ὥς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἔζετο· τοῖσι δ' ἀνέστη
[69] Κάλχας Θεστορίδης οἰωνοπόλων ὄχ' ἄριστος,
[70] ὃς ἤδη τά τ' ἐόντα τά τ' ἐσσόμενα πρό τ' ἐόντα,
[71] καὶ νήεσσ' ἠγήσατ' Ἀχαιῶν Ἴλιον εἴσω
[72] ἦν διὰ μαντοσύνην, τήν οἱ πόρε Φοῖβος Ἀπόλλων·
[73] ὃ σφιν ἐὺ φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
[74] ὦ Ἀχιλεῦ κέλεαί με Διὶ φίλε μυθήσασθαι
[75] μῆνιν Ἀπόλλωνος ἐκατηβελέταο ἄνακτος·
[76] τοὶ γὰρ ἐγὼν ἐρέω· σὺ δὲ σύνθεο καὶ μοι ὁμοσσον
[77] ἧ μὲν μοι πρόφρων ἔπεσιν καὶ χερσὶν ἀρήξειν·
[78] ἧ γὰρ οἶομαι ἄνδρα χολωσέμεν, ὃς μέγα πάντων
[79] Ἀργείων κρατέει καὶ οἱ πείθονται Ἀχαιοί·
[80] κρείσσω γὰρ βασιλεὺς ὅτε χώσεται ἀνδρὶ χέρηϊ·
[81] εἴ περ γὰρ τε χόλον γε καὶ αὐτῆμαρ καταπέψῃ,
[82] ἀλλὰ τε καὶ μετόπισθεν ἔχει κότον, ὄφρα τελέσῃ,
[83] ἐν στήθεσσι ἐοῖσι· σὺ δὲ φράσαι εἴ με σάώσεις.
[84] τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
[85] ἄρα σήσας μάλα εἰπὲ θεοπρόπιον ὃ τι οἶσθα·
[86] οὐ μὰ γὰρ Ἀπόλλωνα Διὶ φίλον, ὃν τε σὺ Κάλχαν
[87] εὐχόμενος Δαναοῖσι θεοπροπίας ἀναφαίνεις,
[88] οὐ τις ἐμεῦ ζῶντος καὶ ἐπὶ χθονὶ δερκομένοιο
[89] σοὶ κοίλῃς παρὰ νηυσὶ βαρείας χεῖρας ἐποίσει
[90] συμπάντων Δαναῶν, οὐδ' ἦν Ἀγαμέμνονα εἵπῃς,
[91] ὃς νῦν πολλὸν ἄριστος Ἀχαιῶν εὐχεται εἶναι.
[92] καὶ τότε δὴ θάρσῃσε καὶ ἡὔδα μάντις ἀμύμων·
[93] οὐ τ' ἄρ' ὃ γ' εὐχολῆς ἐπιμέμφεται οὐδ' ἐκατόμβης,
[94] ἀλλ' ἔνεκ' ἀρητῆρος ὃν ἠτίμησ' Ἀγαμέμνων,
[95] οὐδ' ἀπέλυσε θύγατρα καὶ οὐκ ἀπεδέξατ' ἄποινα,
[96] τοῦνεκ' ἄρ' ἄλγε' ἔδωκεν ἐκηβόλος ἢ δ' ἔτι δώσει·
[97] οὐδ' ὃ γε πρὶν Δαναοῖσιν ἀεικέα λοιγὸν ἀπώσει
[98] πρὶν γ' ἀπὸ πατρὶ φίλῳ δόμεναι ἐλικώπιδα κούρην
[99] ἀπριάτην ἀνάποιον, ἄγειν θ' ἱερὴν ἐκατόμβην
[100] ἐς Χρύσην· τότε κέν μιν ἱλασσάμενοι πεπίθοιμεν.
[101] ἦτοι ὃ γ' ὥς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἔζετο· τοῖσι δ' ἀνέστη

[102] ἥρως Ἀτρείδης εὐρὺ κρείων Ἀγαμέμνων
[103] ἀχνύμενος· μένεος δὲ μέγα φρένες ἀμφιμέλαιναι
[104] πίμπλαντ', ὅσσε δέ οἱ πυρὶ λαμπετόωντι ἐίκτην·
[105] Κάλχαντα πρῶτιστα κάκ' ὀσσόμενος προσέειπε·
[106] μάντι κακῶν οὐ πῶ ποτέ μοι τὸ κρήγυον εἴπας·
[107] αἰεὶ τοι τὰ κάκ' ἐστὶ φίλα φρεσὶ μαντεύεσθαι,
[108] ἐσθλὸν δ' οὔτέ τί πω εἴπας ἔπος οὔτ' ἐτέλεσσας·
[109] καὶ νῦν ἐν Δαναοῖσι θεοπροπέων ἀγορεύεις
[110] ὥς δὴ τοῦδ' ἔνεκά σφιν ἐκηβόλος ἄλγεα τεύχει,
[111] οὔνεκ' ἐγὼ κούρης Χρυσηΐδος ἀγλά' ἄποινα
[112] οὐκ ἔθελον δέξασθαι, ἐπεὶ πολὺ βούλομαι αὐτὴν
[113] οἴκοι ἔχειν· καὶ γάρ ῥα Κλυταιμνήστρης προβέβουλα
[114] κουριδῖης ἀλόχου, ἐπεὶ οὐ ἔθέν ἐστι χερείων,
[115] οὐ δέμας οὐδὲ φυήν, οὔτ' ἄρ φρένας οὔτέ τι ἔργα.
[116] ἀλλὰ καὶ ὥς ἐθέλω δόμεναι πάλιν εἰ τό γ' ἄμεινον·
[117] βούλομ' ἐγὼ λαὸν σῶν ἔμμεναι ἢ ἀπολέσθαι·
[118] αὐτὰρ ἐμοὶ γέρας αὐτίχ' ἐτοιμάσας ὄφρα μὴ οἶος
[119] Ἀργείων ἀγέραςτος ἔω, ἐπεὶ οὐδὲ ἔοικε·
[120] λεύσσετε γὰρ τό γε πάντες ὃ μοι γέρας ἔρχεται ἄλλη.
[121] τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
[122] Ἀτρείδη κύδιστε φιλοκτεανώτατε πάντων,
[123] πῶς γάρ τοι δώσουσι γέρας μεγάθυμοι Ἀχαιοί
[124] οὐδέ τί που ἴδμεν ξυνηΐα κείμενα πολλά·
[125] ἀλλὰ τὰ μὲν πολίων ἐξεπράθομεν, τὰ δέδασται,
[126] λαοὺς δ' οὐκ ἐπέοικε παλίλλογα ταῦτ' ἐπαγείρειν.
[127] ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν τήνδε θεῶ πρόες· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
[128] τριπλῇ τετραπλῇ τ' ἀποτείσομεν, αἶ κέ ποθι Ζεὺς
[129] δῶσι πόλιν Τροίην εὐτείχεον ἐξαλαπάξει.
[130] τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
[131] μὴ δ' οὕτως ἀγαθός περ ἐὼν θεοείκελ' Ἀχιλλεῦ
[132] κλέπτε νόω, ἐπεὶ οὐ παρελεύσεαι οὐδέ με πείσεις.
[133] ἢ ἐθέλεις ὄφρ' αὐτὸς ἔχῃς γέρας, αὐτὰρ ἔμ' αὐτως
[134] ἥσθαι δευόμενον, κέλεαι δέ με τήνδ' ἀποδοῦναι
[135] ἀλλ' εἰ μὲν δώσουσι γέρας μεγάθυμοι Ἀχαιοὶ
[136] ἄρσαντες κατὰ θυμὸν ὅπως ἀντάξιον ἔσται·
[137] εἰ δέ κε μὴ δώωσιν ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἔλωμαι
[138] ἢ τεδὸν ἢ Αἴαντος ἰὼν γέρας, ἢ Ὀδυσῆος
[139] ἄξω ἑλῶν· ὃ δέ κεν κεχολώσεται ὃν κεν ἴκωμαι.
[140] ἀλλ' ἦτοι μὲν ταῦτα μεταφρασόμεσθα καὶ αὐτίς,
[141] νῦν δ' ἄγε νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν εἰς ἅλα δῖαν,
[142] ἐν δ' ἐρέτας ἐπιτηδὲς ἀγείρομεν, ἐς δ' ἐκατόμβην
[143] θείομεν, ἂν δ' αὐτὴν Χρυσηΐδα καλλιπάρηον
[144] βήσομεν· εἷς δέ τις ἀρχὸς ἀνὴρ βουληφόρος ἔστω,
[145] ἢ Αἴας ἢ Ἰδομενεὺς ἢ δῖος Ὀδυσσεὺς
[146] ἢ ἐ σὺ Πηλεΐδῃ πάντων ἐκπαγλότατ' ἀνδρῶν,
[147] ὄφρ' ἤμιν ἐκάεργον ἰλάσσειαι ἱερὰ ῥέξας.
[148] τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
[149] ὦ μοι ἀναιδείην ἐπιειμένε κερδαλεόφρον
[150] πῶς τίς τοι πρόφρων ἔπεσιν πείθεται Ἀχαιῶν
[151] ἢ ὁδὸν ἐλθέμεναι ἢ ἀνδράσιν ἴφι μάχεσθαι
[152] οὐ γὰρ ἐγὼ Τρώων ἔνεκ' ἤλυθον αἰχμητῶν
[153] δεῦρο μαχησόμενος, ἐπεὶ οὐ τί μοι αἵτιοί εἰσιν·

[154] οὐ γὰρ πώποτ' ἐμὰς βοῦς ἤλασαν οὐδὲ μὲν ἵππους,
[155] οὐδέ ποτ' ἐν Φθίῃ ἐριβώλακι βωτιανείρῃ
[156] καρπὸν ἐδηλήσαντ', ἐπεὶ ἡ μάλα πολλὰ μεταξὺ
[157] οὔρεά τε σκιάεντα θάλασσά τε ἠχήεσσα·
[158] ἀλλὰ σοὶ ὦ μέγ' ἀναιδὲς ἄμ' ἐσπόμεθ' ὄφρα σὺ χαίρης,
[159] τιμὴν ἀρνύμενοι Μενελάῳ σοὶ τε κυνῶπα
[160] πρὸς Τρώων· τῶν οὐ τι μετατρέπη οὐδ' ἀλεγίζεις·
[161] καὶ δὴ μοι γέρας αὐτὸς ἀφαιρήσεσθαι ἀπειλεῖς,
[162] ὦ ἔπι πολλὰ μόγησα, δόσαν δέ μοι υἷες Ἀχαιῶν.
[163] οὐ μὲν σοὶ ποτε ἴσον ἔχω γέρας ὁππότε Ἀχαιοὶ
[164] Τρώων ἐκπέρσωσ' εὖ ναιόμενον πτολίεθρον·
[165] ἀλλὰ τὸ μὲν πλεῖον πολυαῖκος πολέμοιο
[166] χεῖρες ἐμαὶ διέπουσ'· ἀτὰρ ἦν ποτε δασμὸς ἵκηται,
[167] σοὶ τὸ γέρας πολὺ μεῖζον, ἐγὼ δ' ὀλίγον τε φίλον τε
[168] ἔρχομ' ἔχων ἐπὶ νῆας, ἐπεὶ κε κάμω πολεμίζων.
[169] νῦν δ' εἴμι Φθίην δ', ἐπεὶ ἡ πολὺ φέρτερόν ἐστιν
[170] οἴκαδ' ἴμεν σὺν νηυσὶ κορωνίσιν, οὐδέ σ' οἴω
[171] ἐνθάδ' ἄτιμος ἐὼν ἄφενος καὶ πλοῦτον ἀφύξειν.
[172] τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
[173] φεῦγε μάλ' εἴ τοι θυμὸς ἐπέσσυται, οὐδέ σ' ἔγωγε
[174] λίσσομαι εἵνεκ' ἐμεῖο μένειν· πάρ' ἔμοιγε καὶ ἄλλοι
[175] οἳ κέ με τιμήσουσι, μάλιστα δὲ μητίετα Ζεὺς.
[176] ἔχθιστος δέ μοί ἐσσι διοτρεφῶν βασιλῆων·
[177] αἰεὶ γάρ τοι ἔρις τε φίλη πόλεμοί τε μάχαι τε·
[178] εἰ μάλα καρτερός ἐσσι, θεός που σοὶ τό γ' ἔδωκεν·
[179] οἴκαδ' ἰὼν σὺν νηυσὶ τε σῆς καὶ σοῖς ἐτάροισι
[180] Μυρμιδόνεσσιν ἄνασσε, σέθεν δ' ἐγὼ οὐκ ἀλεγίζω,
[181] οὐδ' ὄθομαι κοτέοντος· ἀπειλήσω δέ τοι ὦδε·
[182] ὥς ἔμ' ἀφαιρεῖται Χρυσήϊδα Φοῖβος Ἀπόλλων,
[183] τὴν μὲν ἐγὼ σὺν νηΐ τ' ἐμῇ καὶ ἐμοῖς ἐτάροισι
[184] πέμψω, ἐγὼ δέ κ' ἄγω Βρισηίδα καλλιπάρηον
[185] αὐτὸς ἰὼν κλισίην δὲ τὸ σὸν γέρας ὄφρ' εὖ εἰδῆς
[186] ὅσσον φέρτερός εἰμι σέθεν, στυγέη δὲ καὶ ἄλλος
[187] ἴσον ἐμοὶ φάσθαι καὶ ὁμοιωθήμεναι ἄντην.
[188] ὥς φάτο· Πηλεΐωνι δ' ἄχος γένετ', ἐν δέ οἱ ἦτορ
[189] στήθεσσιν λασίοισι διάνδιχα μερμήριξεν,
[190] ἦ ὃ γε φάσγανον ὄξυ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
[191] τοὺς μὲν ἀναστήσειεν, ὃ δ' Ἀτρεΐδην ἐναρίζοι,
[192] ἦε χόλον παύσειεν ἐρητύσειέ τε θυμόν.
[193] ἦος δ' ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
[194] ἔλκετο δ' ἐκ κολεοῖο μέγα ξίφος, ἦλθε δ' Ἀθήνη
[195] οὐρανόθεν· πρὸ γὰρ ἦκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη
[196] ἄμφω ὁμῶς θυμῷ φιλέουσά τε κηδομένη τε·
[197] στή δ' ὀπιθεν, ξανθῆς δὲ κόμης ἔλε Πηλεΐωνα
[198] οἶω φαινομένη· τῶν δ' ἄλλων οὐ τις ὀρᾶτο·
[199] θάμβησεν δ' Ἀχιλεὺς, μετὰ δ' ἐτράπετ', αὐτίκα δ' ἔγνω
[200] Παλλὰδ' Ἀθηναίην· δεινὴ δέ οἱ ὅσσε φάνθεν·
[201] καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
[202] τίπτ' αὖτ' αἰγίοχοιο Διὸς τέκος εἰλήλουθας
[203] ἦ ἴνα ὕβριν ἴδῃ Ἀγαμέμνωνος Ἀτρεΐδαο
[204] ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τελέεσθαι οἴω·
[205] ἦς ὑπεροπλήσι τάχ' ἄν ποτε θυμὸν ὀλέσση.

[206] τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
[207] ἦλθον ἐγὼ παύσουσα τὸ σὸν μένος, αἶ κε πίθῃαι,
[208] οὐρανόθεν· πρὸ δέ μ' ἦκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη
[209] ἄμφω ὁμῶς θυμῷ φιλέουσά τε κηδομένη τε·
[210] ἀλλ' ἄγε λῆγ' ἔριδος, μηδὲ ξίφος ἔλκεο χειρί·
[211] ἀλλ' ἦτοι ἔπεσιν μὲν ὀνειδισὸν ὥς ἔσεται περ·
[212] ὧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
[213] καὶ ποτέ τοι τρὶς τόσσα παρέσσειται ἀγλαὰ δῶρα
[214] ὕβριος εἵνεκα τῆσδε· σὺ δ' ἴσχεο, πείθεο δ' ἡμῖν.
[215] τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
[216] ἥχρη μὲν σφωίτερόν γε θεὰ ἔπος εἰρύσσασθαι
[217] καὶ μάλα περ θυμῷ κεχολωμένον· ὧς γὰρ ἄμεινον·
[218] ὅς κε θεοῖς ἐπιπείθεται μάλα τ' ἔκλυον αὐτοῦ.
[219] ἦ καὶ ἐπ' ἀργυρέῃ κώπῃ σκέθε χεῖρα βαρεῖαν,
[220] ἄψ δ' ἐς κουλεὸν ὤσε μέγα ξίφος, οὐδ' ἀπίθησε
[221] μύθῳ Ἀθηναίης· ἦ δ' Οὐλύμπον δὲ βεβήκει
[222] δώματ' ἐς αἰγιόχοιο Διὸς μετὰ δαίμονας ἄλλους.
[223] Πηλεΐδης δ' ἐξαῦτις ἀταρτηροῖς ἐπέεσσιν
[224] Ἀτρεΐδην προσέειπε, καὶ οὐ πῶ λῆγε χόλοιο·
[225] οἶνοβαρές, κυνὸς ὄμματ' ἔχων, κραδίην δ' ἐλάφοιο,
[226] οὔτε ποτ' ἐς πόλεμον ἅμα λαῷ θωρηχθῆναι
[227] οὔτε λόχον δ' ἰέναι σὺν ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν
[228] τέτληκας θυμῷ· τὸ δέ τοι κῆρ εἴδεται εἶναι.
[229] ἦ πολὺ λωϊὸν ἔστι κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν
[230] δῶρ' ἀποαιρεῖσθαι ὅς τις σέθεν ἀντίον εἴπῃ·
[231] δημοβόρος βασιλεὺς ἐπεὶ οὔτιδανοῖσιν ἀνάσσεις·
[232] ἦ γὰρ ἂν Ἀτρεΐδῃ νῦν ὕστατα λωβήσαιο.
[233] ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω καὶ ἐπὶ μέγαν ὄρκον ὁμοῦμαι·
[234] ναὶ μὰ τόδε σκῆπτρον, τὸ μὲν οὐ ποτε φύλλα καὶ ὄζους
[235] φύσει, ἐπεὶ δὴ πρῶτα τομὴν ἐν ὄρεσσι λέλοιπεν,
[236] οὐδ' ἀναθηλήσει· περὶ γάρ ῥά ἐ χαλκὸς ἔλεψε
[237] φύλλά τε καὶ φλοιόν· νῦν αὖτέ μιν υἷες Ἀχαιῶν
[238] ἐν παλάμῃς φορέουσι δικασπόλοι, οἳ τε θέμιστας
[239] πρὸς Διὸς εἰρύαται· ὃ δέ τοι μέγας ἔσσεται ὄρκος·
[240] ἦ ποτ' Ἀχιλλῆος ποθὴ ἵξεται υἷας Ἀχαιῶν
[241] σύμπαντας· τότε δ' οὐ τι δυνήσεται ἀχνύμενός περ
[242] χραϊσμεῖν, εὔτ' ἂν πολλοὶ ὕφ' Ἑκτορος ἀνδροφόνιοιο
[243] θνήσκοντες πίπτωσι· σὺ δ' ἐνδοθὶ θυμὸν ἀμύξεις
[244] χωόμενος ὃ τ' ἄριστον Ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισας.
[245] ὧς φάτο Πηλεΐδης, ποτὶ δὲ σκῆπτρον βάλε γαίῃ
[246] χρυσείοις ἥλοισι πεπαρμένον, ἔζετο δ' αὐτός·
[247] Ἀτρεΐδης δ' ἐτέρωθεν ἐμήνιε· τοῖσι δὲ Νέστωρ
[248] ἠδουεπὴς ἀνόρουσε λιγὺς Πυλίων ἀγορητής,
[249] τοῦ καὶ ἀπὸ γλώσσης μέλιτος γλυκίων ῥέεν αὐδῇ·
[250] τῷ δ' ἤδη δύο μὲν γενεαὶ μερόπων ἀνθρώπων
[251] ἐφθίαθ', οἳ οἱ πρόσθεν ἅμα τράφεν ἠδ' ἐγένοντο
[252] ἐν Πύλῳ ἡγαθέῃ, μετὰ δὲ τριτάτοισιν ἀνασσειν·
[253] ὃ σφιν ἐὺ φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
[254] ὦ πόποι ἦ μέγα πένθος Ἀχαιίδα γαῖαν ἰκάνει·
[255] ἦ κεν γηθήσαι Πρίαμος Πριάμοιό τε παῖδες
[256] ἄλλοι τε Τρῶες μέγα κεν κεχαροῖατο θυμῷ
[257] εἰ σφῶϊν τάδε πάντα πυθοῖατο μαρναμένοισιν,

[258] οἱ περὶ μὲν βουλὴν Δαναῶν, περὶ δ' ἔστέ μάχεσθαι.
[259] ἀλλὰ πίθεσθ'· ἄμφω δὲ νεωτέρω ἐστὸν ἐμεῖο·
[260] ἤδη γάρ ποτ' ἐγὼ καὶ ἀρείοσιν ἠέ περ ὑμῖν
[261] ἀνδράσιν ὠμίλησα, καὶ οὐ ποτέ μ' οἱ γ' ἀθέριζον.
[262] οὐ γάρ πω τοίους ἴδον ἀνέρας οὐδὲ ἴδωμαι,
[263] οἷον Πειρίθοόν τε Δρύαντά τε ποιμένα λαῶν
[264] Καινέα τ' Ἐξάδιόν τε καὶ ἀντίθεον Πολύφημον
[265] Θησέα τ' Αἰγείδην, ἐπιείκελον ἀθανάτοισιν·
[266] κάρτιστοι δὴ κεῖνοι ἐπιχθονίων τράφεν ἀνδρῶν·
[267] κάρτιστοι μὲν ἔσαν καὶ καρτίστοις ἐμάχοντο
[268] φηρσὶν ὀρεσκῶοισι καὶ ἐκπάγλως ἀπόλεσσαν.
[269] καὶ μὲν τοῖσιν ἐγὼ μεθομίλεον ἐκ Πύλου ἐλθὼν
[270] τηλόθεν ἐξ ἀπίης γαίης· καλέσαντο γὰρ αὐτοί·
[271] καὶ μαχόμεν κατ' ἔμ' αὐτὸν ἐγὼ· κείνοισι δ' ἂν οὐ τις
[272] τῶν οἱ νῦν βροτοὶ εἰσιν ἐπιχθόνιοι μαχέοιτο·
[273] καὶ μὲν μευ βουλέων ξύνιεν πείθοντό τε μύθῳ·
[274] ἀλλὰ πίθεσθε καὶ ὕμμες, ἐπεὶ πείθεσθαι ἄμεινον·
[275] μήτε σὺ τόνδ' ἀγαθός περ ἐὼν ἀποαίρεο κούρην,
[276] ἀλλ' ἔα ὥς οἱ πρῶτα δόσαν γέρας υἷες Ἀχαιῶν·
[277] μήτε σὺ Πηλεΐδῃ θελ' ἐριζέμεναι βασιλῆϊ
[278] ἀντιβίην, ἐπεὶ οὐ ποθ' ὁμοίης ἔμμορε τιμῆς
[279] σκηπτοῦχος βασιλεύς, ᾧ τε Ζεὺς κύδος ἔδωκεν.
[280] εἰ δὲ σὺ καρτερός ἐσσι θεὰ δέ σε γείνατο μήτηρ,
[281] ἀλλ' ὃ γε φέρτερός ἐστιν ἐπεὶ πλεόνεσσιν ἀνάσσει.
[282] Ἀτρεΐδῃ σὺ δὲ παῦε τεδὸν μένος· αὐτὰρ ἔγωγε
[283] λίσσομ' Ἀχιλλῆϊ μεθέμεν χόλον, ὃς μέγα πᾶσιν
[284] ἔρκος Ἀχαιοῖσιν πέλεται πολέμοιο κακοῖο.
[285] τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
[286] ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα γέρον κατὰ μοῖραν ἔειπες·
[287] ἀλλ' ὅδ' ἀνὴρ ἐθέλει περὶ πάντων ἔμμεναι ἄλλων,
[288] πάντων μὲν κρατέειν ἐθέλει, πάντεσσι δ' ἀνάσσειν,
[289] πᾶσι δὲ σημαίνειν, ἃ τιν' οὐ πείσεσθαι οἶω·
[290] εἰ δέ μιν αἰχμητὴν ἔθεσαν θεοὶ αἰὲν ἐόντες
[291] τοῦνεκά οἱ προθέουσιν ὄνειδεα μυθήσασθαι
[292] τὸν δ' ἄρ' ὑποβλήδην ἡμείβετο δῖος Ἀχιλλεύς·
[293] ἦ γάρ κεν δειλός τε καὶ οὐτιδανὸς καλεοίμην
[294] εἰ δὴ σοὶ πᾶν ἔργον ὑπείξομαι ὅττι κεν εἴπῃς·
[295] ἄλλοισιν δὴ ταῦτ' ἐπιτέλλεο, μὴ γὰρ ἔμοιγε
[296] σήμαιν'· οὐ γὰρ ἔγωγ' ἔτι σοὶ πείσεσθαι οἶω.
[297] ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσι·
[298] χερσὶ μὲν οὐ τοι ἔγωγε μαχήσομαι εἵνεκα κούρης
[299] οὔτε σοὶ οὔτε τῷ ἄλλῳ, ἐπεὶ μ' ἀφέλεσθέ γε δόντες·
[300] τῶν δ' ἄλλων ἃ μοί ἐστι θοῇ παρὰ νηὶ μελαίνῃ
[301] τῶν οὐκ ἂν τι φέροις ἀνελὼν ἀέκοντος ἐμεῖο·
[302] εἰ δ' ἄγε μὴν πείρησαι ἵνα γνῶωσι καὶ οἶδε·
[303] αἰψά τοι αἶμα κελαινὸν ἐρωήσῃ περὶ δουρί.
[304] ὥς τῷ γ' ἀντιβίοισι μαχεσσαμένῳ ἐπέεσσιν
[305] ἀνστήτην, λῦσαν δ' ἀγορὴν παρὰ νηυσὶν Ἀχαιῶν·
[306] Πηλεΐδης μὲν ἐπὶ κλισίας καὶ νῆας εἷσας
[307] ἦἴε σὺν τε Μενoitιάδῃ καὶ οἷς ἐτάροισιν·
[308] Ἀτρεΐδης δ' ἄρα νῆα θοὴν ἄλα δὲ προέρυσσεν,
[309] ἐν δ' ἐρέτας ἔκρινεν ἐείκοσιν, ἐς δ' ἐκατόμβην

[310] βῆσε θεῶ, ἀνὰ δὲ Χρυσηΐδα καλλιπάρηον
[311] εἶσεν ἄγων· ἐν δ' ἀρχὸς ἔβη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
[312] οἱ μὲν ἔπειτ' ἀναβάντες ἐπέπλεον ὕγρὰ κέλευθα,
[313] λαοὺς δ' Ἀτρείδης ἀπολυμαίνεσθαι ἄνωγεν·
[314] οἱ δ' ἀπελυμαίνοντο καὶ εἰς ἄλα λύματα βάλλον,
[315] ἔρδον δ' Ἀπόλλωνι τεληέσσας ἐκατόμβας
[316] ταύρων ἢδ' αἰγῶν παρὰ θῖν' ἄλδος ἀτρυγέτοιο·
[317] κνίσῃ δ' οὐρανὸν ἵκεν ἐλισσομένη περὶ καπνῶ.
[318] ὥς οἱ μὲν τὰ πένοντο κατὰ στρατόν· οὐδ' Ἀγαμέμνων
[319] λῆγ' ἔριδος τὴν πρῶτον ἐπηπείλησ' Ἀχιλλῆϊ,
[320] ἀλλ' ὃ γε Ταλθύβιόν τε καὶ Εὐρυβάτην προσέειπε,
[321] τῷ οἱ ἔσαν κήρυκε καὶ ὀτρηρῷ θεράποντε·
[322] ἔρχεσθον κλισίην Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος·
[323] χειρὸς ἐλόντ' ἀγέμεν Βρισηΐδα καλλιπάρηον·
[324] εἰ δέ κε μὴ δώῃσιν ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἔλωμαι
[325] ἐλθῶν σὺν πλεόνεσσι· τό οἱ καὶ ρίγιον ἔσται.
[326] ὥς εἰπὼν προΐει, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλε·
[327] τῷ δ' ἀέκοντε βάτην παρὰ θῖν' ἄλδος ἀτρυγέτοιο,
[328] Μυρμιδόνων δ' ἐπὶ τε κλισίας καὶ νῆας ἰκέσθην,
[329] τὸν δ' εὖρον παρά τε κλισίῃ καὶ νηὶ μελαίνῃ
[330] ἤμενον· οὐδ' ἄρα τῷ γε ἰδὼν γήθησεν Ἀχιλλεύς.
[331] τῷ μὲν ταρβήσαντε καὶ αἰδομένῳ βασιλῆα
[332] στήτην, οὐδέ τί μιν προσεφώνεον οὐδ' ἐρέοντο·
[333] αὐτὰρ ὃ ἔγνω ἦσιν ἐνὶ φρεσὶ φώνησέν τε·
[334] χαίρετε κήρυκες Διὸς ἄγγελοι ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν,
[335] ἄσσον ἴτ'· οὐ τί μοι ὕμμες ἐπαίτιοι ἀλλ' Ἀγαμέμνων,
[336] ὃ σφῶϊ προΐει Βρισηΐδος εἵνεκα κούρης.
[337] ἀλλ' ἄγε διογενὲς Πατρόκλεες ἔξαγε κούρην
[338] καὶ σφῶϊν δὸς ἄγειν· τῷ δ' αὐτῷ μάρτυροι ἔστων
[339] πρὸς τε θεῶν μακάρων πρὸς τε θνητῶν ἀνθρώπων
[340] καὶ πρὸς τοῦ βασιλῆος ἀπηνέος εἴ ποτε δ' αὖτε
[341] χρεῖῳ ἐμεῖο γένηται ἀεικέα λοιγὸν ἀμῦναι
[342] τοῖς ἄλλοις· ἧ γὰρ ὃ γ' ὀλοῖῃσι φρεσὶ θύει,
[343] οὐδέ τι οἶδε νοῆσαι ἅμα πρόσσω καὶ ὀπίσσω,
[344] ὅπως οἱ παρὰ νηυσὶ σόοι μαχέοιντο Ἀχαιοί.
[345] ὥς φάτο, Πάτροκλος δὲ φίλῳ ἐπεπείθεθ' ἐταίρῳ,
[346] ἐκ δ' ἄγαγε κλισίης Βρισηΐδα καλλιπάρηον,
[347] δῶκε δ' ἄγειν· τῷ δ' αὖτις ἵτην παρὰ νῆας Ἀχαιῶν·
[348] ἦ δ' ἀέκουσ' ἅμα τοῖσι γυνὴ κίεν· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
[349] δακρύσας ἐτάρων ἄφαρ ἔζετο νόσφι λιασθείς,
[350] θῖν' ἔφ' ἄλδος πολιῆς, ὁρόων ἐπ' ἀπείρουνα πόντον·
[351] πολλὰ δὲ μητρὶ φίλῃ ἠρήσατο χεῖρας ὀρεγνύς·
[352] μήτερ ἐπεὶ μ' ἔτεκές γε μινυνθάδιόν περ ἐόντα,
[353] τιμὴν πέρ μοι ὄφελλεν Ὀλύμπιος ἐγγυαλίζαι
[354] Ζεὺς ὑπιβρεμέτης· νῦν δ' οὐδέ με τυτθὸν ἔτισεν·
[355] ἦ γάρ μ' Ἀτρείδης εὐρὺ κρείων Ἀγαμέμνων
[356] ἠτίμησεν· ἐλὼν γὰρ ἔχει γέρας αὐτὸς ἀπούρας.
[357] ὥς φάτο δάκρυ χέων, τοῦ δ' ἔκλυε πότνια μήτηρ
[358] ἡμένῃ ἐν βένθεσσιν ἄλδος παρὰ πατρὶ γέροντι·
[359] καρπαλίμως δ' ἀνέδου πολιῆς ἄλδος ἡύτ' ὀμίχλη,
[360] καὶ ῥα πάροιθ' αὐτοῖο καθέζετο δάκρυ χέοντος,
[361] χειρὶ τέ μιν κατέρεξεν ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε·

[362] τέκνον τί κλαίεις τί δέ σε φρένας ἵκετο πένθος
[363] ἐξαύδα, μὴ κεῖθε νόω, ἵνα εἶδομεν ἄμφω.
[364] τὴν δὲ βαρὺ στενάχων προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
[365] οἴσθα· τί ἦ τοι ταῦτα ἰδυίῃ πάντ' ἀγορεύω
[366] ὥχόμεθ' ἐς Θήβην ἱερὴν πόλιν Ἡετίωνος,
[367] τὴν δὲ διεπράθομέν τε καὶ ἤγομεν ἐνθάδε πάντα·
[368] καὶ τὰ μὲν εὖ δάσσαντο μετὰ σφίσιν υἷες Ἀχαιῶν,
[369] ἐκ δ' ἔλουν Ἀτρεΐδῃ Χρυσήϊδα καλλιπάρηον.
[370] Χρύσης δ' αὖθ' ἱερεὺς ἐκατηβόλου Ἀπόλλωνος
[371] ἦλθε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
[372] λυσόμενός τε θύγατρα φέρων τ' ἀπερείσι' ἄποινα,
[373] στέμματ' ἔχων ἐν χερσὶν ἐκηβόλου Ἀπόλλωνος
[374] χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ, καὶ λίσσετο πάντας Ἀχαιοὺς,
[375] Ἀτρεΐδα δὲ μάλιστα δύω κοσμήτορε λαῶν.
[376] ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐπευφήμησαν Ἀχαιοὶ
[377] αἰδεῖσθαί θ' ἱερῇα καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα·
[378] ἀλλ' οὐκ Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι ἥνδανε θυμῷ,
[379] ἀλλὰ κακῶς ἀφίει, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλε·
[380] χωόμενος δ' ὁ γέρων πάλιν ὥχετο· τοῖο δ' Ἀπόλλων
[381] εὐξαμένου ἤκουσεν, ἐπεὶ μάλα οἱ φίλος ἦεν,
[382] ἦκε δ' ἐπ' Ἀργείοισι κακὸν βέλος· οἳ δέ νυ λαοὶ
[383] θνησκον ἐπασσύτεροι, τὰ δ' ἐπώχετο κῆλα θεοῖο
[384] πάντῃ ἀνὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν· ἄμμι δὲ μάντις
[385] εὖ εἰδὼς ἀγόρευε θεοπροπίας ἐκάτοιο.
[386] αὐτίκ' ἐγὼ πρῶτος κελόμην θεὸν ἰλάσκεσθαι·
[387] Ἀτρεΐωνα δ' ἔπειτα χόλος λάβεν, αἶψα δ' ἀναστὰς
[388] ἠπείλησεν μῦθον ὃ δὴ τετελεσμένος ἐστί·
[389] τὴν μὲν γὰρ σὺν νηϊ̑ θοῇ ἐλίκωπες Ἀχαιοὶ
[390] ἐς Χρύσην πέμπουσιν, ἄγουσι δὲ δῶρα ἄνακτι·
[391] τὴν δὲ νέον κλισίηθεν ἔβαν κήρυκες ἄγοντες
[392] κούρην Βρισηῖος τὴν μοι δόσαν υἷες Ἀχαιῶν.
[393] ἀλλὰ σὺ εἰ δύνασαί γε περισχέο παιδὸς ἑῆος·
[394] ἐλθοῦς· Οὐλύμπον δὲ Δία λίσαι, εἴ ποτε δὴ τι
[395] ἦ ἔπει ὦνησας κραδίην Διὸς ἦε καὶ ἔργῳ.
[396] πολλὰκι γὰρ σεο πατρὸς ἐνὶ μεγάροισιν ἄκουσα
[397] εὐχομένης ὅτ' ἔφησθα κελαινεφεῖ Κρονίωνι
[398] οἷῃ ἐν ἀθανάτοισιν ἀεικέα λοιγὸν ἀμῦναι,
[399] ὀππότε μιν ξυνδῆσαι Ὀλύμπιοι ἤθελον ἄλλοι
[400] Ἥρῃ τ' ἠδὲ Ποσειδάων καὶ Παλλὰς Ἀθήνῃ·
[401] ἀλλὰ σὺ τόν γ' ἐλθοῦσα θεὰ ὑπελύσας δεσμῶν,
[402] ὥχ' ἐκατόγχειρον καλέσας· ἐς μακρὸν Ὀλυμπόν,
[403] ὃν Βριάρεων καλέουσι θεοί, ἄνδρες δὲ τε πάντες
[404] Αἰγαίων', ὃ γὰρ αὖτε βίην οὗ πατρὸς ἀμείνων·
[405] ὅς ῥα παρὰ Κρονίωνι καθέζετο κύδεϊ γαίων·
[406] τὸν καὶ ὑπέδεισαν μάκαρες θεοὶ οὐδ' ἔτ' ἔδησαν.
[407] τῶν νῦν μιν μνήσασα παρέζεο καὶ λαβὲ γούνων
[408] αἶ κέν πως ἐθέλῃσιν ἐπὶ Τρώεσσιν ἀρῆξαι,
[409] τοὺς δὲ κατὰ πρύμνας τε καὶ ἄμφ' ἄλα ἔλσαι Ἀχαιοὺς
[410] κτεινομένους, ἵνα πάντες ἐπαύρωνται βασιλῆος,
[411] γνῶ δὲ καὶ Ἀτρεΐδης εὐρὺν κρείων Ἀγαμέμνων
[412] ἦν ἄτην ὃ τ' ἄριστον Ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισεν.
[413] τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Θέτις κατὰ δάκρυ χέουσα·

[414] ὦ μοι τέκνον ἐμόν, τί νύ σ' ἔτρεφον αἰνὰ τεκοῦσα
[415] αἰθ' ὄφελες παρὰ νηυσὶν ἀδάκρυτος καὶ ἀπῆμων
[416] ἦσθαι, ἐπεὶ νύ τοι αἴσα μίνυνθά περ οὐ τι μάλα δῆν·
[417] νῦν δ' ἅμα τ' ὠκύμορος καὶ οἷζυρὸς περὶ πάντων
[418] ἔπλεο· τῷ σε κακῇ αἴσῃ τέκον ἐν μεγάροισι.
[419] τοῦτο δέ τοι ἐρέουσα ἔπος Διὶ τερπικεραύνῳ
[420] εἶμ' αὐτῇ πρὸς Ὀλυμπον ἀγάννιφον αἶ κε πίθεται.
[421] ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν νηυσὶ παρήμενος ὠκυπόροισι
[422] μήνι' Ἀχαιοῖσιν, πολέμου δ' ἀποπαύεο πάμπαν·
[423] Ζεὺς γὰρ ἐς Ὠκεανὸν μετ' ἀμύμονας Αἰθιοπῆας
[424] χθιζὸς ἔβη κατὰ δαῖτα, θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἔποντο·
[425] δωδεκάτῃ δέ τοι αὐτὶς ἐλεύσεται Οὐλύμπον δέ,
[426] καὶ τότε' ἔπειτά τοι εἶμι Διδὸς ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ,
[427] καὶ μιν γουνάσσομαι καὶ μιν πείσεσθαι οἴω.
[428] ὥς ἄρα φωνήσας' ἀπεβήσετο, τὸν δὲ λίπ' αὐτοῦ
[429] χωόμενον κατὰ θυμὸν ἐϋζώνοιο γυναικὸς
[430] τήν ῥα βίη ἀέκοντος ἀπηύρων· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
[431] ἐς Χρύσην ἵκανεν ἄγων ἱερὴν ἑκατόμβην.
[432] οἱ δ' ὅτε δὴ λιμένος πολυβενθέος ἐντὸς ἵκοντο
[433] ἱστία μὲν στείλαντο, θέσαν δ' ἐν νηϊ μελαίνῃ,
[434] ἱστὸν δ' ἱστοδόκη πέλασαν προτόνοισιν ὑφέντες
[435] καρπαλίμως, τὴν δ' εἰς ὄρμον προέρεσσαν ἐρετμοῖς.
[436] ἐκ δ' εὐνὰς ἔβαλον, κατὰ δὲ πρυμνήσι' ἔδησαν·
[437] ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βαῖνον ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης,
[438] ἐκ δ' ἑκατόμβην βῆσαν ἐκηβόλῳ Ἀπόλλωνι·
[439] ἐκ δὲ Χρυσήϊς νηὸς βῆ ποντοπόροιο.
[440] τὴν μὲν ἔπειτ' ἐπὶ βωμὸν ἄγων πολύμητις Ὀδυσσεὺς
[441] πατρὶ φίλῳ ἐν χερσὶ τίθει καὶ μιν προσέειπεν·
[442] ὦ Χρύση, πρό μ' ἔπεμψεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
[443] παῖδά τε σοὶ ἀγέμεν, Φοῖβῳ θ' ἱερὴν ἑκατόμβην
[444] ῥέξαι ὑπὲρ Δαναῶν ὄφρ' ἱλασόμεσθα ἄνακτα,
[445] ὃς νῦν Ἀργείοισι πολύστονα κήδε' ἐφῆκεν.
[446] ὥς εἰπὼν ἐν χερσὶ τίθει, ὃ δὲ δέξατο χαίρων
[447] παῖδα φίλην· τοὶ δ' ὦκα θεῷ ἱερὴν ἑκατόμβην
[448] ἐξεΐης ἔστησαν ἐϋδμητον περὶ βωμόν,
[449] χερνίψαντο δ' ἔπειτα καὶ οὐλοχύτας ἀνέλοντο.
[450] τοῖσιν δὲ Χρύσης μεγάλ' εὖχετο χεῖρας ἀνασχών·
[451] κλυθὶ μευ ἀργυρότοξ', ὃς Χρύσην ἀμφιβέβηκας
[452] Κίλλαν τε Ζαθέην Τενέδοιό τε Ἴφι ἀνάσσεις·
[453] ἧ μὲν δὴ ποτ' ἐμεῦ πάρος ἔκλυες εὐξαμένοιο,
[454] τίμησας μὲν ἐμέ, μέγα δ' ἵψαο λαὸν Ἀχαιῶν·
[455] ἦδ' ἔτι καὶ νῦν μοι τόδ' ἐπικρήνηον ἐέλδωρ·
[456] ἦδη νῦν Δαναοῖσιν ἀεικέα λοιγὸν ἄμυνον.
[457] ὥς ἔφατ' εὐχόμενος, τοῦ δ' ἔκλυε Φοῖβος Ἀπόλλων.
[458] αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' εὖξαντο καὶ οὐλοχύτας προβάλοντο,
[459] αὐέρυσαν μὲν πρῶτα καὶ ἔσφαζαν καὶ ἔδειραν,
[460] μηρούς τ' ἐξέταμον κατὰ τε κνίσῃ ἐκάλυψαν
[461] δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν·
[462] καίε δ' ἐπὶ σχίζῃς ὁ γέρων, ἐπὶ δ' αἶθοπα οἶνον
[463] λείβε· νέοι δὲ παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπώβολα χερσίν.
[464] αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρε κἀκὴ καὶ σπλάγχνα πάσαντο,
[465] μίστυλλον τ' ἄρα τᾶλλα καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν,

[466] ὥπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.
[467] αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνου τετύκοντό τε δαῖτα
[468] δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς εἴσης.
[469] αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
[470] κοῦροι μὲν κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο,
[471] νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν·
[472] οἱ δὲ πανημέριοι μολπῇ θεὸν ἰλάσκοντο
[473] καλὸν ἀεΐδοντες παιήονα κοῦροι Ἀχαιῶν
[474] μέλποντες ἐκάεργον· ὃ δὲ φρένα τέρπετ' ἀκούων.
[475] ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε,
[476] δὴ τότε κοιμήσαντο παρὰ πρυμνήσια νηός·
[477] ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
[478] καὶ τότε ἔπειτ' ἀνάγοντο μετὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν·
[479] τοῖσιν δ' ἵκμενον οὔρον ἵει ἐκάεργος Ἀπόλλων·
[480] οἱ δ' ἱστὸν στήσαντ' ἀνά θ' ἱστίᾳ λευκὰ πέτασσαν,
[481] ἐν δ' ἄνεμος πρῆσεν μέσον ἱστίον, ἀμφὶ δὲ κύμα
[482] στεῖρην πορφύρεον μεγάλ' ἴαχε νηὸς ἰούσης·
[483] ἦ δ' ἔθεεν κατὰ κύμα διαπρήσσουσα κέλευθον.
[484] αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἵκοντο κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν,
[485] νῆα μὲν οἷ γε μέλαιναν ἐπ' ἠπείροιο ἔρυσσαν
[486] ὕψοῦ ἐπὶ ψαμάθοις, ὑπὸ δ' ἔρματα μακρὰ τάνυσσαν·
[487] αὐτοὶ δ' ἐσκίδναντο κατὰ κλισίας τε νέας τε.
[488] αὐτὰρ ὃ μῆνιε νηυσὶ παρήμενος ὠκυπόροισι
[489] διογενῆς Πηλῆος υἱὸς πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
[490] οὔτέ ποτ' εἰς ἀγορὴν πωλέσκετο κυδιάνειραν
[491] οὔτέ ποτ' ἐς πόλεμον, ἀλλὰ φθινύθεσκε φίλον κῆρ
[492] αὔθι μένων, ποθέεσκε δ' αὐτὴν τε πτόλεμόν τε.
[493] ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐκ τοῖο δυωδεκάτη γένετ' ἡώς,
[494] καὶ τότε δὴ πρὸς Ὀλύμπῳ ἴσαν θεοὶ αἰὲν ἐόντες
[495] πάντες ἅμα, Ζεὺς δ' ἦρχε· θέτις δ' οὐ λήθετ' ἐφετμέων
[496] παιδὸς ἐοῦ, ἀλλ' ἢ γ' ἀνεδύσετο κύμα θαλάσσης.
[497] ἡερίη δ' ἀνέβη μέγαν οὐρανὸν Οὐλύμπόν τε.
[498] εὖρεν δ' εὐρύοπα Κρονίδην ἄτερ ἡμενον ἄλλων
[499] ἀκροτάτῃ κορυφῇ πολυδειράδος Οὐλύμποιο·
[500] καὶ ῥα πάροιθ' αὐτοῖο καθέζετο, καὶ λάβε γούνων
[501] σκαιῇ, δεξιτερῇ δ' ἄρ' ὑπ' ἀνθερεῶνος ἐλοῦσα
[502] λισσομένη προσέειπε Δία Κρονίωνα ἄνακτα·
[503] Ζεῦ πάτερ εἴ ποτε δὴ σε μετ' ἀθανάτοισιν ὄνησα
[504] ἦ ἔπει ἦ ἔργω, τόδε μοι κρήνην ἐέλδωρ·
[505] τίμησόν μοι υἱὸν ὃς ὠκυμορώτατος ἄλλων
[506] ἔπλετ'· ἀτάρ μιν νῦν γε ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
[507] ἠτίμησεν· ἐλὼν γὰρ ἔχει γέρας αὐτὸς ἀπούρας.
[508] ἀλλὰ σύ πέρ μιν τίσον Ὀλύμπιε μητίετα Ζεῦ·
[509] τόφρα δ' ἐπὶ Τρώεσσι τίθει κράτος ὄφρ' ἂν Ἀχαιοὶ
[510] υἱὸν ἐμὸν τίσωσιν ὀφέλλωσιν τέ ἐ τιμῇ.
[511] ὥς φάτο· τὴν δ' οὐ τι προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς,
[512] ἀλλ' ἀκέων δὴν ἦστο· θέτις δ' ὥς ἤψατο γούνων
[513] ὥς ἔχετ' ἐμπεφυῖα, καὶ εἴρετο δεύτερον αὔτις·
[514] νημερτὲς μὲν δὴ μοι ὑπόσχεο καὶ κατάνευσον
[515] ἦ ἀποείπ', ἐπεὶ οὐ τοι ἔπι δέος, ὄφρ' ἐὺ εἰδέω
[516] ὅσσον ἐγὼ μετὰ πᾶσιν ἀτιμοτάτῃ θεός εἰμι.
[517] τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·

[518] ἥ δὲ λοίγια ἔργ' ὃ τέ μ' ἐχθοδοπῆσαι ἐφήσεις
[519] Ἥρη ὅτ' ἄν μ' ἐρέθῃσιν ὄνειδεῖσις ἐπέεσσιν·
[520] ἦ δὲ καὶ αὐτῶς μ' αἰεὶ ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσι
[521] νεικεῖ, καὶ τέ μέ φησι μάχῃ Τρῶεσσιν ἀρήγειν.
[522] ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν αὖτις ἀπόστιχε μή τι νοήσῃ
[523] Ἥρη· ἐμοὶ δέ κε ταῦτα μελήσεται ὄφρα τελέσω·
[524] εἰ δ' ἄγε τοι κεφαλῇ κατανεύσομαι ὄφρα πεποίθῃς·
[525] τοῦτο γὰρ ἐξ ἐμέθεν γε μετ' ἀθανάτοισι μέγιστον
[526] τέκμωρ· οὐ γὰρ ἐμὸν παλινάγρετον οὐδ' ἀπατηλὸν
[527] οὐδ' ἀτελεύτητον ὃ τί κεν κεφαλῇ κατανεύσω.
[528] ἦ καὶ κυανέῃσιν ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε Κρονίων·
[529] ἀμβρόσια δ' ἄρα χαῖται ἐπερρώσαντο ἄνακτος
[530] κρατὸς ἀπ' ἀθανάτοιο· μέγαν δ' ἐλέλιξεν Ὀλύμπου.
[531] τῷ γ' ὥς βουλευσάντε διέτμαγεν· ἦ μὲν ἔπειτα
[532] εἰς ἄλλα ἄλτο βαθεῖαν ἀπ' αἰγλήεντος Ὀλύμπου,
[533] Ζεὺς δὲ ἐὼν πρὸς δῶμα· θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἀνέστησαν
[534] ἐξ ἐδέων σφοῦ πατρὸς ἐναντίον· οὐδέ τις ἔτλη
[535] μεῖναι ἐπερχόμενον, ἀλλ' ἀντίοι ἔσταν ἅπαντες.
[536] ὥς δ' ἐμὲν ἔνθα καθέζετ' ἐπὶ θρόνου· οὐδέ μιν Ἥρη
[537] ἠγνοίησεν ἰδοῦσ' ὅτι οἱ συμφράσσατο βουλὰς
[538] ἀργυρόπεζα Θέτις θυγάτηρ ἀλίοιο γέροντος.
[539] αὐτίκα κερτομίοισι Δία Κρονίωνα προσηύδα·
[540] τίς δ' αὖ τοι δολομῆτα θεῶν συμφράσσατο βουλὰς
[541] αἰεὶ τοι φίλον ἐστὶν ἐμεῦ ἀπὸ νόσφιν ἐόντα
[542] κρυπτάδια φρονέοντα δικαζέμεν· οὐδέ τί πώ μοι
[543] πρόφρων τέτληκας εἰπεῖν ἔπος ὅττι νοήσῃς.
[544] τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
[545] Ἥρη μὴ δὴ πάντας ἐμοὺς ἐπιέλπεο μύθους
[546] εἰδήσειν· χαλεποὶ τοι ἔσονται ἀλόχῳ περ ἐούσῃ·
[547] ἀλλ' ὃν μὲν κ' ἐπιεικὲς ἀκουέμεν οὐ τις ἔπειτα
[548] οὔτε θεῶν πρότερος τὸν εἴσεται οὔτ' ἀνθρώπων·
[549] ὃν δὲ κ' ἐγὼν ἀπάνευθε θεῶν ἐθέλωμι νοῆσαι
[550] μή τι σὺ ταῦτα ἕκαστα διεῖρεο μηδὲ μετάλλα.
[551] τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη·
[552] αἰνότατε Κρονίδη ποῖον τὸν μῦθον ξειπες
[553] καὶ λίην σε πάρος γ' οὔτ' εἵρομαι οὔτε μεταλλῶ,
[554] ἀλλὰ μάλ' εὐκηλος τὰ φράζειαι ἅσ' ἐθέλησθα.
[555] νῦν δ' αἰνῶς δεῖδοικα κατὰ φρένα μή σε παρείπῃ
[556] ἀργυρόπεζα Θέτις θυγάτηρ ἀλίοιο γέροντος·
[557] ἡερίη γὰρ σοὶ γε παρέζετο καὶ λάβε γούνων·
[558] τῇ σ' οἶω κατανεῦσαι ἐτήτυμον ὥς Ἀχιλῆα
[559] τιμῆσῃς, ὀλέσῃς δὲ πολέας ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
[560] τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
[561] δαιμονίη αἰεὶ μὲν οἶεαι οὐδέ σε λήθω·
[562] πρῆξαι δ' ἔμψης οὐ τι δυνήσῃς, ἀλλ' ἀπὸ θυμοῦ
[563] μᾶλλον ἐμοὶ ἔσσαι· τὸ δέ τοι καὶ ρίγιον ἔσται.
[564] εἰ δ' οὕτω τοῦτ' ἐστὶν ἐμοὶ μέλλει φίλον εἶναι·
[565] ἀλλ' ἀκέουσα κάθησο, ἐμῷ δ' ἐπιπείθεο μύθῳ,
[566] μή νύ τοι οὐ χραίσμωσιν ὅσοι θεοὶ εἰσ' ἐν Ὀλύμπῳ
[567] ἅσسون ἰόνθ', ὅτε κέν τοι ἀάπτους χεῖρας ἐφείω.
[568] ὥς ἔφατ' ἔδεισεν δὲ βοῶπις πότνια Ἥρη,
[569] καὶ ῥ' ἀκέουσα καθῆστο ἐπιγνάμψασα φίλον κῆρ·

[570] ὄχθησαν δ' ἀνὰ δῶμα Διὸς θεοὶ Οὐρανίῳνες·
[571] τοῖσιν δ' Ἥφαιστος κλυτοτέχνης ἦρχ' ἀγορεύειν
[572] μητρὶ φίλῃ ἐπίηρα φέρων λευκωλένῳ Ἥρῃ·
[573] ἣ δὴ λοίγια ἔργα τάδ' ἔσσεται οὐδ' ἔτ' ἀνεκτά,
[574] εἰ δὴ σφῶ ἔνεκα θνητῶν ἐριδαίνετον ὦδε,
[575] ἐν δὲ θεοῖσι κολῶν ἐλαύνετον· οὐδέ τι δαιτὸς
[576] ἐσθλῆς ἔσσεται ἡδος, ἐπεὶ τὰ χερεῖονα νικᾷ.
[577] μητρὶ δ' ἐγὼ παράφημι καὶ αὐτῇ περ νοεούσῃ
[578] πατρὶ φίλῳ ἐπίηρα φέρειν Διί, ὄφρα μὴ αὖτε
[579] νεικείησι πατήρ, σὺν δ' ἡμῖν δαῖτα τaráξη.
[580] εἰ περ γάρ κ' ἐθέλῃσιν Ὀλύμπιος ἀστεροπητῆς
[581] ἐξ ἐδέων στυφελίξαι· ὃ γὰρ πολὺ φέρτατός ἐστιν.
[582] ἀλλὰ σὺ τὸν ἐπέεσσι καθάπτεσθαι μαλακοῖσιν·
[583] αὐτίκ' ἔπειθ' ἵλαος Ὀλύμπιος ἔσσεται ἡμῖν.
[584] ὥς ἄρ' ἔφη καὶ ἀναΐξας δέπας ἀμφικύπελλον
[585] μητρὶ φίλῃ ἐν χειρὶ τίθει καὶ μιν προσέειπε·
[586] 'τέτλαθι μῆτερ ἐμή, καὶ ἀνάσχεο κηδομένη περ,
[587] μὴ σε φίλῃν περ ἐοῦσαν ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἴδωμαι
[588] θεινομένην, τότε δ' οὐ τι δυνήσομαι ἀχνύμενός περ
[589] χραισμεῖν· ἀργαλέος γὰρ Ὀλύμπιος ἀντιφέρεσθαι·
[590] ἥδη γάρ με καὶ ἄλλοτ' ἀλεξέμεναι μεμαῶτα
[591] ῥῖψε ποδὸς τεταγὼν ἀπὸ βηλοῦ θεσπεσίοιο,
[592] πᾶν δ' ἡμάρ φερόμην, ἅμα δ' ἠελίῳ καταδύντι
[593] κάππεσον ἐν Λήμνῳ, ὀλίγος δ' ἔτι θυμὸς ἐνῆεν·
[594] ἔνθα με Σίντιες ἄνδρες ἄφαρ κομίσαντο πεσόντα.
[595] ὥς φάτο, μείδησεν δὲ θεὰ λευκώλενος Ἥρῃ,
[596] μειδήσασα δὲ παιδὸς ἐδέξατο χειρὶ κύπελλον·
[597] αὐτὰρ ὃ τοῖς ἄλλοισι θεοῖς ἐνδέξια πᾶσιν
[598] οἶνοχόει γλυκὺ νέκταρ ἀπὸ κρητῆρος ἀφύσσω·
[599] ἄσβεστος δ' ἄρ' ἐνῶρτο γέλως μακάρεσσι θεοῖσιν
[600] ὥς ἴδον Ἥφαιστον διὰ δώματα ποιπνύοντα.
[601] ὥς τότε μὲν πρόπαν ἡμάρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
[602] δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς εἵσης,
[603] οὐ μὲν φόρμιγγος περικαλλέος ἦν ἔχ' Ἀπόλλων,
[604] Μουσάων θ' αἱ ἄειδον ἀμειβόμεναι ὀπὶ καλῇ.
[605] αὐτὰρ ἐπεὶ κατέδυ λαμπρὸν φάος ἠελίοιο,
[606] οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἶκον δὲ ἕκαστος,
[607] ἥχι ἐκάστῳ δῶμα περικλυτὸς ἀμφιγυήεις
[608] Ἥφαιστος ποίησεν ἰδυίῃσι πρᾶπίδεσσι·
[609] Ζεὺς δὲ πρὸς ὃν λέχος ἦ' Ὀλύμπιος ἀστεροπητῆς,
[610] ἔνθα πάρος κοιμᾶθ' ὅτε μιν γλυκὺς ὕπνος ἰκάνοι·
[611] ἔνθα καθεῦδ' ἀναβάς, παρὰ δὲ χρυσόθρονος Ἥρῃ.